

ZITTING VAN DE GEMEENTERAADSCOMMISSIE KLIMAATPLAN EN ACTIETABEL OP 25 MEI 2020

AANWEZIG:

voorzitter: Paul Van Wesenbeeck

burgemeester: Liesbeth Verstreken

schepenen: Danny Van de Velde, Marc De Cordt, Koen Paredaens, Olivier Rul, Michaël Heyvaert, Cindy Van Paesschen

gemeenteraadsleden: Katrien Schryvers, Jos Van Dongen, Luc Kennis, Roel Van Elsacker, Jos Vekemans, Rita Laureyssens, Jan De Prins, Kitty Busschodts, Wouter Bollansée, Jan Van Melkebeek, Alex Verbergt, Tom Sleuwaert, Karin Verbiest, Charlotte Vercruyssen, Elke Sels, Bert Claessens, Emery Frijters, Griet Decock

algemeen directeur: Kristof Janssens

gasten: Marleen Van Dam, klimaat- en energie expert bij IGEAN, Evelyne Michiels, duurzaamheidsambtenaar gemeente Zoersel, Pieter Govers, ICT gemeente Zoersel

verslag vergadering

De voorzitter leidt de vergadering in en overloopt de agenda:

- inleiding door schepen bevoegd voor klimaat, Marc De Cordt
- presentatie klimaatplan en actietabel door klimaat- en energie expert Marleen Van Dam
- vragenronde over het voorgestelde plan per hoofdstuk
- vragenronde over de actietabel
- advies provincie Antwerpen
- algemene vragen

Tom Sleuwaert vraagt het woord.

Hij bedankt de voorzitter om werk te maken van hun vraag om ook deze gemeenteraadscommissie te livestreamen en hierover te communiceren via de digitale kanalen. Hij stelt dat een gemeenteraadscommissie evengoed als de gemeenteraad een openbare vergadering is en aangezien de gemeenteraden ondertussen gelivestreamed worden, is het logisch dat de gemeenteraadscommissie ook voorzien is van livestreaming.

De voorzitter gaat er mee akkoord en geeft Marc De Cordt het woord ter inleiding.

Inleiding door Marc De Cordt, schepen bevoegd voor klimaat

Marc De Cordt geeft aan dat dit document volledig verschillend is van het document dat vorig jaar werd voorgelegd aan de gemeenteraad. Dit document bevat naast het klimaatplan een actietabel gekoppeld aan cijfers uit het meerjarenplan. Daarnaast werden de cijfers van 2016 veranderd naar recentere cijfers, welke dateren van het jaar 2017. Deze cijfers zijn berekend door het Vlaams Instituut voor Technologisch onderzoek (VITO). Ook het advies van de Provincie Antwerpen werd u toegestuurd, wat gecoördineerd werd door de dienst Duurzaam Natuur- en Milieubeleid van de provincie Antwerpen met inbreng van de diensten mobiliteit, geïntegreerd waterbeleid en ruimtelijke planning. Om een algemene indruk te geven over het advies leest Marc De Cordt de twee eerste zinnen van het advies voor. “Met dit klimaatplan werd een zeer grote vooruitgang geboekt ten opzichte van de eerste generatie klimaatplannen. De streefdoelen zijn goed gekozen en laten een bredere benadering van de klimaatuitdaging toe dan minimaal opgelegd door het Burgemeestersconvenant.”

Marc De Cordt geeft het woord door aan Marleen Van Dam, klimaat- en energie expert bij IGEAN.

Presentatie klimaatplan en actietabel door Marleen Van Dam, klimaat- en energie expert IGEAN

Ze overloopt de agenda van haar presentatie.

Eerst zal ze meer vertellen over het initiatief Burgemeesterconvenant. Vervolgens gaat ze over naar de ambitie en streefdoelen om dan te bespreken hoe de CO₂-uitstoot van Zoersel werden gevat in cijfers om tenslotte te eindigen met de opbouw van het klimaatplan en het overlopen van de kernacties.

Sinds het ontstaan van het Burgemeestersconvenant in 2008 is het initiatief sterk gegroeid. Ondertussen hebben meer dan 10.000 steden en gemeenten het plan ondertekend, bijgestaan door 222 coördinatoren, waaronder IGEAN en de provincie Antwerpen. Deze steden en gemeenten zijn verdeeld over 60 landen en vertegenwoordigen zowat 320 miljoen inwoners.

De centrale visie van het klimaatplan stelt:

Met dit klimaatplan engageert de gemeente Zoersel zich om op eigen grondgebied een CO₂-reductie te realiseren van minimaal 40 % tegen 2030 door energie-efficiëntie en de inzet van duurzame energiebronnen te verhogen.

De gemeente Zoersel wil evolueren naar een duurzame en klimaatneutrale gemeente die veerkrachtig is en weerbaar tegen de mogelijke effecten van de klimaatsverandering.

Deze visie vertaalt zich in acht streefdoelen:

- klimaatneutrale organisatie
- renoveren van gebouwen
- minder en duurzaam verkeer
- klimaatneutraal ondernemen
- opwekken van groene energie
- groen-blauwe netwerken aanleggen
- lokale en vegetarische voeding
- klimaatbewuste samenleving

Het laatste streefdoel is in alle thema's verweven.

Wat ook interessant is om toe te lichten, is de methode waarop de CO₂-uitstoot van de gemeente wordt berekend.

Jaarlijks maakt het VITO een inventaris op voor alle Vlaamse steden en gemeenten. Zij zijn hiermee gestart in 2011, dus vanaf dan zijn de eerste cijfers voor het volledig grondgebied van de gemeente ter beschikking. Deze cijfers omvatten niet enkel de cijfers van de gemeentelijke werking, maar ook de cijfers voor alle mobiliteit op het grondgebied, het verbruik van huishoudens, de industrie, de landbouw, ...

Er wordt enkel gekeken naar energiegebonden uitstoot, dit wil zeggen uitstoot door verbruik van energiebronnen en geen andere broeikasgassen zoals methaan. Dit is een keuze gemaakt door Europa.

Er worden ook geen Emission Trading System (ETS) bedrijven bijgeteld. Dit zijn bedrijven die onderling emissierechten verhandelen. In het geval van Zoersel zijn deze niet aanwezig, dus hoeven we daar ook geen rekening mee te houden.

De gereden kilometers op de snelwegen gelegen op het grondgebied werden verwijderd uit de cijfers. De redenering is dat een gemeente weinig invloed heeft op het verkeer dat gebruik maakt van de snelwegen. Dit zou op hoger niveau geregeld moeten worden.

Hoe berekenen we nu de uitstoot van de gemeente?

De gemeente heeft als referentiejaar 2012 gekozen. En in 2012 stootte men 1.000 ton CO₂ uit. (let op, dit is een voorbeeld en zijn fictieve getallen.). In 2019 werden de cijfers voor het jaar 2017

gepubliceerd door VITO. Zij lopen steeds ongeveer 1 à 1,5 jaar achter omwille van het verzamelen en verwerken van alle gegevens.

De uitstoot van 2017 bedraagt 900 ton CO₂. Dit cijfer is echter niet te vergelijken met het referentiejaar omdat de berekeningsmethode elk jaar wordt verbeterd. Men moet eerst met de nieuwe berekeningsmethode alles gaan terugrekenen tot 2012 om appels met appels te kunnen vergelijken.

Daarnaast worden de inventarissen die nu te raadplegen zijn steeds vervangen door de nieuwe. Dus wanneer de cijfers van 2018 online komen, zijn de cijfers van 2017 die u nu in het klimaatplan terugvindt, niet meer online te consulteren.

De berekeningsmethode is nu reeds verschillende jaren verfijnd en stabiel geworden, waardoor de verschillen steeds kleiner worden.

De cijfers concreet voor gemeente Zoersel.

In 2012 werd er bijna 75.000 ton CO₂ uitgestoten. De top drie van uitstoot is het verbruik van huishoudens, gevolgd door particulier en commercieel vervoer en de tertiaire sector.

Als men 2012 vergelijkt met 2017 dan ziet u geen al te grote verschuivingen, met uitzondering van af en toe een lichte daling zoals in 2014. Dit jaar was een extreem warm jaar, dus minder uitstoot door verwarming.

Hoe is de uitstoot geëvolueerd?

Er zijn dan wel geen echte dalingen, maar het positieve is dat er ook geen grote stijgingen aanwezig zijn zoals werd voorspeld. De uitstoot voor Zoersel blijft rond de 70.000 ton CO₂ hangen.

Nu komen we tot het eigenlijke klimaatplan.

Het klimaatplan is opgedeeld in verschillende hoofdstukken of delen. Het begint met een inleiding waarin visie, ambitie en streefdoelen aan bod komen. Dit wordt gevolgd door het hoofdstuk organisatorisch en financiële aanpak. In dit hoofdstuk wordt bekeken welke middelen de gemeente zal inzetten aan personeel en op vlak van financiën. Hier wordt ook aangegeven hoe de resultaten gedeeld zullen worden. Dan volgt het energiegebruik in Zoersel, waar u een analyse van de gebruiken in Zoersel in terug vindt. Nadien vindt u het emissiereductiepotentieel. Welk potentieel zit er in elke sector, hoe kunnen we dit reduceren en hoe kunnen we dit aanpakken? Dit wordt gevolgd door een risicoanalyse voor Zoersel. Welke zijn de meest voorkomend risico's op deze regio en welk effect kunnen ze hebben op de gemeente? Dan worden alle streefdoelen vertaald in hoofdstukken. De hoofdstukken worden overlopen in de vragenronde. En als laatste en natuurlijk niet onbelangrijk, de actietabel. In de tabel zijn concrete acties opgesomd die genomen dienen te worden om de streefdoelen te realiseren.

Hoe is elk speerpunt opgebouwd?

Elk speerpunt is opgebouwd als volgt:

- ideaal beeld
- situatieschets
- analyse CO₂-uitstoot
- evolutie
- reductiepotentieel
- impact klimaatverandering op die sector
- strategieën
- geplande acties

De actietabel is opgebouwd in trapjes. Zo wordt er gestart met een thema, waarna de doelstellingen volgen, de strategieën om die doelstelling te halen en dan de maatregelen. Er zijn per thema verschillende prioritaire acties aangeduid, welke met een 'X' staan aangeduid in de actietabel.

Het woord wordt terug gegeven aan de voorzitter.

De voorzitter haalt even aan dat de gemeenteraadscommissie tot doel heeft om informatie te vergaren en niet om te discussiëren over inhoudelijke zaken.

De voorzitter geeft het woord aan Wouter Bollansée.

Wouter Bollansée vraagt of hij de uitleg over de cijfers juist heeft begrepen. Elk jaar worden de cijfers opnieuw berekend omdat er nieuwe berekeningsmethodes zijn. In het plan staat er als eindtotaal voor 2012 dat er 74.430 ton CO₂ werd uitgestoten. In het plan dat vorig jaar (mei 2019) voorlag, stond er als eindtotaal 2012 74.084 ton CO₂ uitstoot. Deze cijfers verschillen omdat er nu een specifiekere berekening werd toegepast?

Marleen Van Dam geeft aan dat dit klopt. In de eerste versie werden de cijfers van 2016 gebruikt. In het voorliggend plan werden de recentere cijfers van 2017 gebruikt, waar de herberekening is toegepast om het referentiejaar 2012 correct te vergelijken met 2017. Het gaat over kleine verschillen.

Wouter Bollansée geeft aan dat de cijfers van VITO over het jaar 2017 anders zijn dan de cijfers die in het plan gebruikt worden.

Marleen Van Dam legt uit dat de cijfers van VITO rauwe cijfers zijn. De cijfers van de autosnelwegen worden uit de gegevens gehaald, omdat de gemeente deze niet meetelt. Daarnaast telt VITO de eigen verbruiken van de gemeente mee in de tertiaire sector omdat zij deze niet kan opsplitsen. Als de gemeente dan zelf gaat specificeren dan verschuiven er cijfers. Ook het percentage groene stroom die de gemeente aankoopt, doet cijfers veranderen.

Wouter Bollansée geeft aan dat hij heel wat tijd heeft gestoken in het narekenen van cijfers, wat eigenlijk niet kan daar het om rauwe cijfers gaat. Hij vraagt om dit in het plan te vermelden, alsook naar toekomstige plannen voor andere gemeenten zodat zij ook geen tijd nutteloos besteden.

Wouter Bollansée vraagt nog wat er bedoeld wordt met een klimaatneutrale organisatie, want via google komen er verschillende definities naar boven.

Marleen Van Dam:

Een klimaatneutrale onderneming is een onderneming die zijn uitstoot zodanig reduceert dat het mogelijk wordt om de overblijvende uitstoot te compenseren. Dus een zo laag mogelijk energieverbruik van alle gebouwen, zo weinig mogelijk verbruik van het wagenpark en zo laag mogelijk verbruik van de openbare verlichting zodat de overblijvende CO₂ die toch nog wordt uitgestoten, kan gecompenseerd worden. Compenseren kan door bijvoorbeeld het aanplanten van een bos in eigen gemeente of in het zuiden.

Roel Van Elsacker wil graag inpikken bij de vraag van Wouter Bollansée omtrent de cijfers. Het cijfer van de landbouw springt er toch wel uit. In de vorige versie van het plan stond de CO₂ uitstoot in 2012 op 1.495 ton. In het voorleggende plan is het teruggevallen op 784 ton voor 2012. Dit is een vreemde vaststelling. Bovendien is het cijfer voor 2017 1.345 ton, wat een stijging van bijna 300 % is. En als streefdoel willen ze naar een uitstoot van 509 ton. Dit is een daling van 80 % ipv 35 %. Graag verduidelijking bij deze cijfers.

Marc De Cordt geeft aan dat hij deze vreemde cijfers ook heeft opgemerkt. Dit wordt ook in de tekst vermeld. Om een verklaring van deze cijfers te vinden, heeft hij samengezeten met de Zoerselse landbouwers. Zij gaven ook aan dat de enorme stijging hun inziens niet kan. Er is wel een lichte stijging van de veestapel, maar deze is niet zo groot dat het de stijging van de

uitstoot zou kunnen verklaren. Daarna werden er vragen gesteld aan VITO en Fluvius. Na veel vragen te hebben gesteld, kwam er een gedeeltelijke verklaring. Een aantal bedrijven zetten meer in op korte keten. Hiervoor zijn er bijvoorbeeld meer vriezers nodig, maar weer verklaart dit niet de enorme stijging. Daarnaast is er een toename van het aantal afnamepunten in de landbouw en is er een andere indeling van de activiteitencodes, de zogenaamde Nacebelcodes. Na de vele vragen en uitleg die we ontvingen, is er maar één conclusie. Landbouw is een onderdeel van het klimaatplan en moet dus worden opgenomen. Echter koppelen we aan deze cijfers geen vaststellingen.

Roel Van Elsacker vraagt nog waarom er zo'n groot verschil is tussen de vorige versie en de huidige versie voor de cijfers van 2012 en vraagt waarom de cijfers van 2017 niet genomen worden.

Marc De Cordt geeft aan dat landbouw maar een klein percentage inneemt bij de totale uitstoot. We zullen in 2030 wel zien waar we uitkomen. We zullen er ook rekening mee houden dat dit cijfer ter kennisname is en er geen eindconclusies aan gekoppeld worden.

Marleen Van Dam voegt nog toe dat de cijfers van 2012 in de voorliggende versie wel kloppen, want deze zijn verrekend met dezelfde methodes als de cijfers van 2017 (om appels met appels te kunnen vergelijken). Waarom de cijfers zo verschillen, daar hebben we het gissen naar. Er is iets gebeurd door de andere indeling, maar het is moeilijk om er conclusies uit te trekken. VITO geeft ook altijd mee hoe betrouwbaar haar cijfers zijn. En deze cijfers zijn minder betrouwbaar.

Tom Sleuwaert stelt een praktische vraag voor hij aan zijn inhoudelijk vragen begint. Voor hij aan zijn feedback over het plan begint, vraagt hij om alle wijzigingen die nog doorgevoerd worden tegen de gemeenteraad van juni met rood aan te geven in de tekst die naar de gemeenteraad gaat. Nu heeft hij de Word-versie van deze tekst en de Word-versie van de versie van juni vorig jaar moeten opvragen om beide teksten te kunnen vergelijken.

Er wordt bevestigend gereageerd, dus aanpassingen worden in een andere kleur gezet in de versie die naar de gemeenteraad gaat.

Tom Sleuwaert start met zijn inhoudelijke vragen. De hoofddoelstelling van dit klimaatplan is een CO₂-reductie van 40% tegen 2030. Er worden ook heel wat pagina's besteed aan andere klimaatuitdagingen zoals waterhuishouding, hitte, enz. En ook in de actietabel staan er terecht heel wat maatregelen rond deze andere klimaatfactoren, maatregelen die op zich geen gram CO₂ uit de lucht halen, maar wel noodzakelijk zijn en thuis horen in een klimaatplan. Toch staan er in dit klimaatplan geen concrete, meetbare subdoelstellingen bij deze klimaatfactoren, toch niet op een manier zoals de hoofddoelstelling van de CO₂-reductie van 40% tegen 2030 heel helder is. We vinden dit een gemis. Maar daar ga ik straks bij de bespreking van het actieplan dieper op in.

Even terug naar de hoofddoelstelling van dit klimaatplan: de CO₂-reductie van 40% tegen 2030. Het is goed dat deze 40% in deze laatste versie niet meer gewoon lineair wordt doorgevoerd voor alle deelsectoren, zoals dat wel nog stond in het plan van mei vorig jaar. Deze wijziging is er gekomen onder druk van de oppositie. De CO₂-uitstoot voor alle sectoren lineair reduceren met 40% is nu eenmaal niet mogelijk.

Op pagina 6 lezen we de toelichting bij het veranderde reductiepotentieel. Maar nergens in heel het plan zie ik hoe de acties precies gaan bijdragen aan deze CO₂-reductie, behalve dan bij de verleding van onze openbare verlichting. Daar staat op pagina 49 "De CO₂-uitstoot neemt af met 82.546 kg." We willen dus ook graag voor de andere maatregelen die een impact hebben op de CO₂-reductie een dergelijke berekening zien, of op z'n minst een inschatting. Dat is, samen met de budgettaire consequenties, namelijk een belangrijke graadmeter in de prioritering. Pas dan gaan we kunnen zien welke acties en maatregelen de minste tijd en het minste geld vragen, maar wel het grootste effect

hebben. Ik wil dus vragen om dit toe te voegen bij de verschillende acties in de actietabel, maar dat komt straks zoals gezegd nog terug.

Qua CO₂-reductie is het meeste te halen bij de huishoudens, lezen we op pagina 6. Zij stonden in 2012 in voor 48% van de uitstoot en in 2017 voor 46%, een reductie van 2% op 5 jaar. We lezen (en ik citeer) “Indien alle woningen tegen 2030 voorzien zijn van dakisolatie, muurisolatie en hoogrendementsbeglazing, betekent dit een reductiepotentieel van 20.681 ton. Zoersel stelt zich tot doel dat 70 % van de woningen tegen 2030 voorzien zijn van dakisolatie, muurisolatie en hoogrendementsbeglazing. Dit levert een reductie van de CO₂ uitstoot met 40 % op.”

In de actietabel zie ik wel een aantal maatregelen staan, maar ook hier ontbreekt een berekening of zelfs nog maar een inschatting van het effect van de maatregel.

We stellen ons dus de vraag of we ons niet rijk rekenen, door het reductiepotentieel zo hoog in te schatten. Hetzelfde geldt trouwens voor mobiliteit. Daar staat: “De gemeente stelt zich tot doel om de CO₂ uitstoot voor de sector mobiliteit tegen 2030 met 50 % te verminderen.”

Opnieuw een mooie ambitie, maar we hebben hier als gemeente maar een beperkte impact op.

We vragen ons dus af of dit realistisch is.

Marc De Cordt geeft aan om tijdens de bespreking per hoofdstuk dit toe te lichten. Algemeen geeft hij al wel mee dat de cijfers heel concreet zijn naar einddoelstelling, min 40 % naar 2030. Dan is er het verschil gemaakt naargelang de sector. Het uitgangspunt was de potentie die ook in het klimaatplan is aangegeven. Van waar halen we de cijfers? Het is een klimaatplan, wat het gaat geven tegen 2030, dat kunnen we met de beste wil van de wereld niet voorspellen. Daarom hebben we er voor gekozen dat geen berekening per actie te voorzien om de eenvoudige reden dat dit onzeker is. We pinnen ons vast op het einddoel en met verschillende acties gaan we proberen dat einddoel te bereiken. Om een voorbeeld te geven, in de actietabel staat de besparing bij de verleding van de openbare verlichting. Dat is onder voorwaarde dat het wordt uitgevoerd in het scenario dat nu wordt vastgelegd. Echter zijn er al heel wat vragen gekomen, waardoor er mogelijks een ander scenario wordt gevolgd en daar gaan dan onze percentages.

Tom Sleuwaert geeft aan dat hij dit een vreemde redenering vindt. Nu weet u niet of u er met al de acties gaat komen. U hebt op geen enkele manier het aanvoelen of dit voldoende is.

Marc De Cordt geeft aan dat er heel veel factoren zijn die de cijfers mee gaan beïnvloeden waar we zelf geen impact op hebben. Denk maar aan klimaatdoelstellingen en –plannen van Europa, België en Vlaanderen.

De voorzitter geeft het woord aan Wouter Bollansée.

Wouter Bollansée heeft fundamentele vragen bij de betrouwbaarheid van de cijfers van VITO. Een voorbeeld, de bron voor het gebruik van stookolie door huishoudens is een economische enquête uit 2001. Klopt dit wel? In 2012 is er nog 4.420 ton CO₂ uitstoot en in 2017 wordt dat cijfer 0. Dus er is in Zoersel geen stookoliegebruik meer.

Marleen Van Dam geeft aan dat bijvoorbeeld de cijfers van Fluvius heel betrouwbaar zijn. De cijfers van mobiliteit zijn het minst betrouwbaar omdat deze cijfers gebaseerd zijn op verkeerstellingen. Vroeger waren er minder tellingen dan nu. Thans gebruiken ze ook de cijfers van tellingen die de gemeente en de provincie zelf uitvoeren. Er zijn ook meer camera's, dus er zijn er nu meer en meer data beschikbaar. Voor de stookolie zijn er geen centrale gegevens, dus dit is een theoretische berekening. De cijfers geven een idee hoe groot het besparingspotentieel is in een sector.

Wouter Bollansée vraagt of het klopt dat wanneer Zoersel een premie zou geven voor het verwijderen van stookolietanks, we dit nooit zien in de cijfers.

Marleen Van Dam: Als u zelf betere cijfers hebt dan VITO dan kan u die ook ingeven in de excel. Hoe VITO in 2017 aan het cijfer 0 komt voor mazout, wordt nog nagevraagd bij VITO en aan de raadsleden bezorgd.

Wouter Bollansée drukt nogmaals zijn bezorgdheid uit over de basisgegevens waarmee we aan de slag gaan.

Roel Van Elsacker pikt hier op in en bevestigt dat er inderdaad moet gekeken worden naar de grootorde en niet specifiek naar de cijfers. De drie belangrijkste sectoren zijn huishoudens, tertiaire sector en mobiliteit. Hij geeft aan dat er te weinig Zoerselse maatregelen worden genomen. Er wordt teveel gerekend of gekeken naar hogere overheden. Hij vraagt zich of hoe het toekomstbeeld geschoeid is op Zoersel. Niet alle acties in het plan komen terug in de actietabel.

Marleen Van Dam geeft aan dat het toekomstbeeld eerder generiek is met hier en daar een toespitsing op Zoersel.

Vragenronde over het voorliggend klimaatplan per hoofdstuk

Bij hoofdstuk 1 zijn er geen vragen.

Bij hoofdstuk 2 stelt Roel Van Elsacker de vraag of het budget van 450.000 euro bij de actie 'het energiezuinig maken van schoolgebouwen' voldoende is om de drie grootverbruikers (ACCB, Beuk & Noot en De Kiekeboes) te dekken in isolatie. Welke acties staan er op stapel? In hoeverre gaat deze actie het verbruik van aardgas terugdringen?

Marc De Cordt legt uit dat het bedrag van 450.000 euro voorzien is in het meerjarenplan en vooral bedoeld is voor de gemeentescholen Beuk & Noot en De Kiekeboes. Bij Beuk & Noot zal men in eerste instantie inzetten op veel extra isolatie. Bij De Kiekeboes gaat het om een stookplaatsrenovatie en extra isolatie van de daken. Fluvius heeft een studie gemaakt, waarin aangegeven wordt welke acties er eerst moeten uitgevoerd worden. Het bedrag dekt niet alle acties in dat plan. Er zal in de toekomst nog budget voorzien moeten worden. Hoeveel er exact bespaard wordt, is niet specifiek aangegeven.

Tom Sleuwaert krijgt het woord.

Over de uitstoot van de huishoudens heb ik nog een vraag bij de tabel op pagina 55.

In de tabel staat een vergelijking tussen 2012 en 2017 van de uitstoot van de huishoudens. In de begeleidende tekst lezen we dat er in 2017 meer gebruik wordt gemaakt van zonne-energie en geothermische energie en dat mede daardoor de CO₂-uitstoot van de huishoudens daalt met 10,4%. Als we echter naar de tabel kijken zien we in de kolom met als titel 'Ton CO₂' geen waarde staan, wat op zich uiteraard begrijpelijk is voor deze energievormen. De tekst klopt volgens ons dus niet. Bovendien kunnen ook de cijfers bij stookolie onmogelijk kloppen, want als we deze zouden mogen geloven was er in Zoersel in 2017 geen enkel gezin dat stookolie verbruikte. Er staat namelijk dat er 0 ton CO₂ werd uitgestoten door stookolieverbruik, waar dat in 2012 nog 1.181 ton was.

Marleen Van Dam geeft aan zoals eerder gezegd dat ze om meer uitleg zal vragen aan VITO over de cijfers van mazout.

Wat betreft de zonne- en geothermische energie. Door de opwekking van zonne-energie zal men minder elektriciteit verbruiken, wat een weerslag heeft op het aantal ton waarbij ook de productie van zonne-energie de emissie hoeveelheid per E/kWh zal verlagen. Dit zal ook een effect hebben op het tonnage in CO₂ uiteindelijk.

Wouter Bollansée heeft een vraag over overige biomassa (hout- en pelletkachels) bij huishoudens. Daar staat het cijfer 0 bij.

Marleen Van Dam duidt dat dit een keuze is van Europa. De compensatie zal u ook niet terugvinden in de berekeningen, dus kan men dat ook niet invoeren. We kunnen niet ingeven hoeveel CO₂ de aanplantingen van groen uit de lucht halen. Daar tegenover staat dat we de biomassa die wordt gebruikt niet hoeven mee te tellen.

Katrien Schryvers stelt een vraag over het onthardingsproject Dorp 50. Dorp 50 is ook opgenomen om later terug te verkopen, dus is dit maar een tijdelijk onthardingsactie? Of wordt er bij de verkoop ingebouwd dat er wel evenveel ruimte open moet blijven?

Marc De Cordt geeft aan dat de hoeveelheid open ruimte die vrijkomt, minstens behouden moet blijven. Als Dorp 50 gekoppeld wordt aan de naastgelegen woning(en), moet de open ruimte voor het ganse project in beschouwing worden genomen.

Roel Van Elsacker vraagt zich af of Zoersel nog steeds een gemeentelijke klimaattaks wil heffen.

Marc De Cordt geeft aan dat er nooit sprake is geweest van een gemeentelijke klimaattaks.

Roel Van Elsacker geeft zijn bedenking over de tekst bij landbouw. Hij vindt dat de landbouw geschoffeerd wordt in zijn bedrijfsvoering.

Marc De Cordt geeft aan dat er uitvoerig werd gepraat met de landbouw. De teksten zijn ook doorgestuurd en doorgesproken met de vertegenwoordigers van de landbouw in Zoersel. Hij geeft aan dat landbouw en milieu hand in hand moeten en kunnen samengaan. Open ruimte en groen belangen landbouw en milieu aan. De beperkte landbouw in Zoersel moeten we ook koesteren. Maar we kunnen niet ontkennen dat het eten van veel vlees niet goed is voor de CO₂-uitstoot. In dit kader kunnen we best de lokale landbouwers ondersteunen in het korte keten verhaal.

Wouter Bollansée vraagt of kleine windmolens een concrete gedachte zijn.

Marc De Cordt antwoordt dat er momenteel nog niets concreet is. Een burgercoöperatie stelde vrijblijvend de vraag of er locaties zijn in Zoersel die mogelijk in aanmerking komen voor kleine windmolens. Daarbij dacht het bestuur aan het domein van Emmaüs en werd deze vraag ook doorgestuurd naar gemeente Malle om hun visie hierover te kennen. Er is nog niets concreet.

Roel Van Elsacker vraagt wat er bedoeld wordt met het technisch potentieel elektriciteit in het schema op pagina 92.

Marleen Van Dam:

Dit is louter wat er technisch mogelijk is zonder te kijken naar wat er mogelijk is op vlak van wetgeving. Zonne-energie is momenteel sterk beperkt door de wetgeving. Zo is het niet interessant om meer panelen op uw dak te leggen dan nodig om uw verbruik te dekken. Als men alle gebouwen in Zoersel zou vol leggen met zonnepanelen dan is dat het potentieel. Als u gaat kijken wat er mogelijk is, dan krijgt u het andere scenario. Er wordt steeds gerekend in een voorzichtig scenario.

Wouter Bollansée stelt vast dat er in Zoersel maar 1.000 daken worden bijgelegd. Hij geeft aan dat dit weinig is, op iets wat quickwins kunnen opleveren. En er is toch veel meer potentieel?

Marleen Van Dam:

Het is een theoretisch berekend scenario vanuit de overheid. Geen doelstelling van de gemeente.

Katrien Schryvers merkt op dat het Gestelsbos reeds vroeger werd aangekocht door de gemeente.

Marc De Cordt antwoordt dat het bestuur thans beslist heeft om het Gestelsbos niet aan te snijden als industriegebied, maar te behouden als bos. Er zijn geen plannen om elders industriegebied te ontwikkelen en om zo te compenseren.

De voorzitter vraagt of er nog vragen zijn vooraleer we naar het actieplan gaan.

Wouter Bollansée:

Er zijn twee systemen om de CO₂ reductie te berekenen. Ofwel het systeem dat wij gebruiken ofwel het systeem dat u per actie gaat uitrekenen. Is er een reden waarom er niet voor de tweede methode is gekozen?

Marleen Van Dam:

De tweede methode wordt vooral gebruikt bij de rapportering.

Marc De Cordt:

De keuze is voorgesteld door IGEAN en we vertrouwen op hun deskundigheid. Zoals daarstraks aangehaald is het veiliger om de cijfers van VITO te gebruiken dan er zelf te gaan toevoegen. Er bestaat wel een maatregelentool en die hebben we ook bekeken, maar er zijn zoveel onzekere factoren dat we het bij de cijfers van VITO houden.

Wouter Bollansée vraagt wel om dit kritisch te bekijken. Want als we de cijfers van VITO volgen dan komt de besparing op CO₂-uitstoot door windmolens niet in onze resultaten. Het is toch belangrijk om ten goede en ten kwade te proberen om de cijfers te personaliseren naar Zoersel. Als er geld wordt geïnvesteerd in Zoersel ter reductie van CO₂-uitstoot, dan moet dat toch zichtbaar zijn in de cijfers.

Marc De Cordt geeft aan dat het een terechte opmerking is.

Vragenronde over de actietabel

Tom Sleeuwaert:

Daarstraks zei ik al dat we in dit klimaatplan geen concrete, meetbare subdoelstellingen zien staan bij een aantal klimaatfactoren als waterhuishouding, hitte, enz.. Toch niet op een manier zoals de hoofddoelstelling van de CO₂-reductie van 40% tegen 2030 heel helder is.

We hebben dit nochtans gevraagd op een overleg op 1 oktober 2019, om zo ook prioriteit te kunnen geven aan die acties van de actietabel. Het is jammer dat hier niets mee gedaan is.

Maar ook andere doelstellingen zijn redelijk vaag in de actietabel opgenomen. Ik geef als voorbeeld de doelstelling ‘*minder verkeer en duurzamer verkeer*’. Dat is uiteraard de bedoeling, maar vanaf wanneer denk je geslaagd te zijn in dat doel? Dat is niet duidelijk. En ook bij de maatregelen zelf staan er zelden concrete gegevens.

Ik zit zelf ook in de gemeentelijke begeleidingscommissie mobiliteit en daar hebben we eind december vorig jaar de doelstellingen op vlak van mobiliteit wél scherp gesteld.

Ik geef enkele voorbeelden van pagina 117 van de synthesesnota.

“Tegen 2030 is het aandeel van de inwoners dat zich wekelijks te voet verplaatst voor korte afstanden gestegen van 39% (in 2018) tot 50% (bron: Gemeentemonitor Zoersel).”

Of deze “Tegen 2025 zullen er aan de 20 belangrijkste opstaphaltes permanente, kwalitatieve en veilige fietsenstallingen aanwezig zijn.”

Dat is concreet en meetbaar. Ik vind het dus bijzonder vreemd dat de concrete doelen van het ene plan niet overgenomen worden in het andere plan, terwijl het mobiliteitsplan en het klimaatplan bij dezelfde schepen zitten.

We zien ook dat er nu budgettaire middelen zijn toegevoegd, maar we zien niet hoe de acties bijdragen aan de hoofddoelstelling van de CO2-reductie van 40% (dat had ik al aangegeven), maar we zien ook geen prioriteitstelling en concrete planning.

Ik verklaar me nader: we zien in de tabel geen logica om het label 'prioritair' toe te kennen.

Wil dat zeggen dat deze maatregelen het meeste effect hebben in de CO2-reductie?

In dat geval begrijpen we bv. niet dat de klimaatbende dit label krijgt. We zijn voor alle duidelijkheid voor initiatieven als de klimaatbende, maar op zich heeft deze maatregel geen rechtstreekse impact op de CO2-reductie, terwijl er wel maatregelen zijn die een onmiddellijk effect hebben.

Zo heeft het aankopen van elektrische dienstfietsen wél een onmiddellijke impact, als daarmee een autorit uitgespaard kan worden, maar krijgt het niet het label 'prioritair', terwijl het wel voorzien is in 2020.

Omdat de doelstellingen in de actietabel niet SMART verwoord zijn, kunnen we hier vanuit de oppositie geen inschatting van maken. Daarom willen we toch nog eens vragen om bij de maatregelen aan te geven hoeveel je denkt te kunnen bereiken met lokale maatregelen.

Want als we niet eens in de buurt zouden komen van de CO2-reductie waar we wel een impact op hebben, moeten we mogelijk terug naar de tekentafel en met heel andere acties en maatregelen komen. Daarnaast zien we bij heel veel maatregelen qua planning gewoon de vermelding '2020-2030' staan.

Dat kan echter van alles betekenen: 'we gaan het doen, ergens tussen 2020 en 2030', maar het kan ook betekenen 'we gaan het permanent doen, dus in elk van die 10 jaren', of het kan ook betekenen 'we gaan het ergens in die 10 jaar doen als actie en daarna al dan niet laten overgaan in een reguliere werking, ik denk dan bv. aan het aansluiten bij de intergemeentelijke cel handhaving ruimtelijke ordening.' We missen dus een duidelijke fasering.

Eenzelfde opmerking hebben we over het budget. Nu staat er vaak als termijn 2020-2030, terwijl het budget meestal maar voorzien is tot 2025. Ik denk dan bv. aan de maatregel "Voorzie extra middelen voor bijkomende acties voor het uitvoeren van het klimaatplan." waar 295.000 euro bij staat.

We willen dus vragen om nog eens héél kritisch door de tabel te gaan en dit te concretiseren. We willen ook vragen om de maatregelen concreter te verwoorden en maatregelen die geen 'maatregelen' zijn, maar eerder vage intenties, te schrappen. Ik geef twee voorbeelden:

- "Bestuur en management dragen het thema klimaat uit."
- "Maak ruimte voor lokale landbouw initiatieven."

Verder hebben we nog een aantal concrete vragen:

Bij de maatregel "Plaats waar mogelijk zonnepanelen op zo veel mogelijk gemeentelijke gebouwen via burgercoöperatie." staat een budget van 0 euro. Zal de gemeente dan hier zelf niet in investeren?

Ook bij de maatregel "Maak alle toekomstige gemeentelijke projecten (o.a. Zonneputteke en Watermolen) duurzaam en innovatief i.s.m. gespecialiseerde externe partners zoals Kamp C." staat 0 euro ingeschat. Wie gaat dit dan betalen?

We zien nog heel wat maatregelen waarvoor 0 euro werd ingeschat. Het gaat dan vaak over het opmaken van plannen, bv. het hitteplan, een hemelwaterplan. Tot nu toe hebben jullie hiervoor steeds beroep gedaan op externe partners. Gaan jullie dat dan niet meer doen? Deze opmerking kwam trouwens ook terug van de provincie. Ik citeer enkele zinnen van pagina 5 van hun commentaar: "Met het hemelwaterplan maak je een visie over waar in de gemeente best meer ruimte voor water wordt gecreëerd, dit vormt een belangrijke eerste stap. Vandaar de oproep om hier snel mee aan de slag te gaan zodat de andere acties uit het SECAP mbt water hierna kunnen volgen. Er is evenwel geen

budget voor voorzien in de komende legislatuur? De gemeente kan evt. ook zelf een studiebureau in de hand nemen om het hemelwaterplan op te maken.” Gaan jullie dit dus vanaf nu volledig zelf doen? Of gaan jullie beroep doen op externe expertise? In het tweede geval moet je een inschatting van de kosten opnemen, anders reken je jezelf rijk.

Verder zien we ook heel wat maatregelen waarbij jullie zaken willen promoten, stimuleren, enz. maar ook daar staat iedere keer 0 euro naast. Het rare is dat er ook niet bij staat dat het uit de algemene middelen komt, zoals dat bij andere maatregelen wel vermeld wordt.

Ik neem aan dat dit niet gewoon gaat over een artikeltje in Zoerselmagazine of een bericht op Facebook. Is het dan niet redelijk naïef te denken dat dit alles gratis is? Moet hier niet een basisbudget tegenover staan, want anders gaat het in budgettaire krappe tijden allemaal geschrapt worden.

Marc De Cordt overloopt alle vragen.

Het concretiseren van de cijfers uit mobiliteit is een eenvoudigere oefening dan het berekenen van CO₂ uitstoot. Hier kunnen we beter naar de globale cijfers kijken om na te gaan of we goed bezig zijn.

Prioritair of niet prioritair. Dit is deels op buikgevoel. Waar ik niet mee akkoord ben, is de stelling dat de klimaatbende geen rechtstreeks effect heeft op de CO₂-uitstoot. De sensibilisering van de jongeren gaat op termijn enorm opbrengen.

Handhaving rond ruimtelijke ordening zat in eerste instantie niet in het actieplan omdat we hierin geen besparing zagen, maar op advies van de provincie werd beslist om dit toch op te nemen.

De periode van de actie staat geregeld op 2020-2030 omdat het soms moeilijk is te schatten wanneer deze actie juist wordt uitgevoerd.

Het budget loopt maar tot en met 2025 omdat het meerjarenplan maar tot 2025 loopt.

Er staan inderdaad veel maatregelen in de actietabel, maar we gaan er geen schrappen. Deze tabel is er gekomen na raadpleging van verschillende groepen, zoals de burgers via het energiecafé en een digitale enquête, verschillende adviesraden en alle partijen. Van alle voorstellen waren er heel veel waardevol waardoor deze ook werden opgenomen.

Zonnepanelen kosten de gemeente 0 euro. Alles loopt via burgercoöperatie waardoor de panelen worden betaald met de opbrengst van de besparing. De gemeente stapt in het project van het Vlaams Energiebedrijf waar het consortium bestaande uit Zonnewind, Zuidtrant en Campina de uitrol op zich nemen.

0 euro bij budget wilt zeggen dat er geen specifiek budget aan gekoppeld is.

Er is door Pidpa een hemelwaterplan opgemaakt. Binnenkort zal er een gemeenteraadscommissie voor georganiseerd worden waarbij het studiebureau meer uitleg komt geven.

Tom Sleuwaert wil even vermelden dat hij niet wil zeggen dat maatregelen zomaar geschrapt moeten worden, maar maak ze concreter en dan kunnen ze blijven staan. Als het er zo vaag instaat, dan leest iedereen er iets anders in. Graag ook aangeven of het eenmalig is of doorlopend.

Roel Van Elsacker vraagt welke regel er gehanteerd wordt in de kolom van budget.

- Specifiek budget: dat is heel duidelijk

- Budget algemene middelen: hier is nog geen oefening gemaakt hoeveel budget er voorzien moet worden?
- Budget 0 euro: ofwel kost het niets, ofwel is er return ofwel niet uitvoeren?

Marc De Cordt geeft aan dat bij budget 0 euro de derde optie geen mogelijkheid is. Alle acties worden uitgevoerd. Als voorbeeld: de actie elke boreling krijgt een boom. Hierbij is het budget 0 euro, omdat deze actie er vrij laat werd aan toegevoegd. Hier moeten nog budgetten voorzien worden.

Vragenronde over het advies van de provincie

Roel Van Elsacker geeft aan dat het een waardevol document is, dat ook aandachtig werd gelezen en waar best wel wat zaken zijn uitgehaald. Aan de twee eerste zinnen die Marc citeerde om de algemene indruk weer te geven, doet hij niets af, maar vraagt om ook zeker te kijken naar de tekst die nog volgt. Daar staan nog heel wat actiepunten in die naar voor worden geschoven. Graag nog een keer aandachtig lezen, want die omvat deels acties die vorig jaar ook vanuit de oppositie naar voor werden geschoven. Deze kunnen misschien toch nog wat meer in de praktijk gebracht worden wat betreft het klimaatplan. In de laatste zin leest men dat er naast CO₂-reductie de CO₂-benefits mee kunnen bepalen welke maatregelen er prioritair genomen kunnen worden. Deze boodschap proberen we de laatste twee uur mee te geven. Verder werden er veel zaken overgenomen, wat positief is.

De voorzitter geeft per partij nog aan een iemand het woord voordat de vergadering wordt afgesloten.

Roel Van Elsacker geeft aan dat dit plan al een goede verbetering is dan het plan dat vorig jaar voorlag. Er zitten heel wat positieve dingen in. Maar hij vraagt om toch nog concreter te zijn. Meer toespitsen op de zaken die er het meest toe doen.

Emery Frijters geeft zijn appreciatie aan al diegene die er aan gewerkt hebben. Het is een groot werk, een plan met grote uitdagingen, maar er zit wel een visie achter.

Tom Sleuwaert geeft aan dat er weinig vragen werden gesteld in het deel over de hoofdstukken omdat er weinig aan veranderd werd. De belangrijkste toevoeging is de actietabel die dan als bijlage werd opgenomen. Deze is zeer vrijblijvend. Hij raadt aan om er kritisch door te gaan, doelstellingen concreter te maken, budgetten, timing en prioriteiten helderder en leesbaarder in te zetten.

Wouter Bollansée wil ook afsluiten met een complimentje maar dan aan de andere leden van de oppositie en de schepen die zich vorig jaar heeft onthouden waardoor we nu in deze vergadering zitten.

Liesbeth Verstreken doet als laatste een woordje en geeft aan dat het inderdaad een beter plan is geworden. En dat de inbreng van vanavond nuttig is. Hierdoor komen we tot een plan waarmee we in Zoersel toch wel een verschil kunnen maken en zo tot een gedragen plan zijn gekomen.

De voorzitter sluit de vergadering rond 22.20 uur af.